

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflcova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Poština plačana v gotovini. Uredništvo: Knaflcova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

Klerikalna kapitulacija v anketnem odboru

S svojim glasom so rešili radikale

Po posredovanju dr. Korošca so klerikalci glasovali z radikali proti zahtevi, da se kaznujejo krivci korupcije.

— Beograd, 10. februarja. V celokupni politični in ostali javnosti se danes najživahnejše komentira najnovejša kapitulacija slovenskih klerikalcev v anketnem odboru, kjer so kljub svojemu svečanemu zatrdilu, da bodo z vsemi silami in z vsemi sredstvi pobijali korupcijo, ki škoduje našim državnim in narodnim interesom, pri odločnem glasovanju zaščiti radikale korupcioniste. Že včeraj se je ves dan živahno razpravljalo o tem, kako bodo postopali klerikalci na popoldanski seji anketnega odbora, na kateri se je glasovalo o sprejetju poročila, ki naj se predloži Narodni skupščini. Tekom popoldneva je prisel v Beograd predsednik klerikalnega kluba dr. Korošec, ki je imel takoj nato daljšo konferenco s klerikalnimi ministri in nekaterimi vodilnimi radikalnimi politiki. Bilo je sicer znano, da si prizadevajo radikali, da pridobijo odločilni glas poslancev dr. Hodžarja za svoje poročilo, vendar pa je javnost z ozirom na dosedanje postopanje klerikalcev v tem vprašanju bila vseeno prepričana, da SLS v tem trenutku ne more čez noč spremeniti svojega stališča, in to tem manj, ker je bil glas klerikalni zastopnik v anketnem odboru eden najradikalnejših čistilcev in največjih pritrjevalcev vsem predlogom, ki so šli za tem, da se razkrija vse korupcioniste ter pozove na odgovornost tudi vse prizadete ministre in visoko stoječe uradnike. Še včeraj pred sejo so posamezni klerikalni poslanci zagotavljali, da ne more biti niti govora o tem, da bi oni štili korupcioniste. Po seji anketnega odbora, ki se je vršila ob 4. popoldne, pa se je bliskovito razširila po mestu vest, da je klerikalni zastopnik dr. Hodžar glasoval proti utemeljenemu predlogu opozicije ter je stališče radikalov pomagal do zmage. Predlog opozicije je z 10 proti 11 glasovom propadel. Odločen je bil glas klerikalcev. Klerikalci pa so šli še dalje. V dogovoru z njimi je radikalni poročevalec Trifunović umaknil svoj predlog, nakar

je poslanec dr. Hodžar stavil formalni predlog, glasom katerega se Narodni skupščini popolnoma prepušča, da v korupcijski aferi presodi ali so kakšni krivci ali ne in ali se naj proti njim uvede postopanje ali ne. Nadalje poziva v svojem predlogu vlado, naj predloži predloge o reorganizaciji administrativne službe v prometnem ministrstvu in zakonite ukrepe za pobijanje korupcije.

V vseh opozicijskih krogih se naglašalo, da je postalo s tem delovanje anketnega odbora iluzorno, ker je končalo tam, kjer se je začelo. Vsa javnost je odobraval stališče, ki so ga zavzeli poslanci SDS in ki si ga je osvojila tudi vsa ostala opozicija in ki so ga še pred par dnevi na vsa usta odobraval klerikalci sami. S tem, da so klerikalci onemogočili sprejetje predloga SDS, so preprečili vsako nadaljnje postopanje proti krivcem nezastavljenih korupcionističnih afer, ki izpodjedajo ugled državne uprave doma in v inozemstvu, ker pač ni verjetno, da bi radikali sami v Narodni skupščini podvzeli kakše nadaljne korake. V radikalnih krogih se naglašalo, da nikdar niso pričakovali od klerikalcev take kapitulacije ter se podčrtava, da so klerikalci najvolnejši zavzniki. S svojim postopanjem so klerikalci uničili še ono malo ugleda, ki so ga uživali v politični javnosti vsaj kot večinska stranka Slovencev. Klerikalni poslanci so bili po seji anketnega odbora zelo poparjeni in so se očividno sramovali svojega lastnega najnovejšega izdajstva ter svoje zopetne kapitulacije pred radikali, ki so jim zagrozili, da jih požejejo z ministrskih stolčkov. Vsem Beogradu pa ni niti enega človeka, ki bi odobral postopanje klerikalcev. — (»Slovenec« je smatral za potrebno, da napiše celo stran o klerikalni »zmagi« in »pobjavi« korupcije, da zabriše med svojimi čitatelji in klerikalnimi volilci porazen utis svoje najnovejše kapitulacije!)

Seja Narodne skupščine

Klerikalci in radikali odklonili takojšnjo razpravo o poročilu anketnega odbora. — Začetek proračunske razprave.

— Beograd, 10. februarja. Za danes ob 10. uri popoldne sklicana seja Narodne skupščine je bila odpravljena šele ob 11. uri, ker vlada ni imela v skupščini dovoljne večine. Po običajnih formalnostih in po rešitvi nekaterih manjših zadev je sporočil predsednik Narodne skupščine, da je anketni odbor predložil poročilo o zlorabah pri državnih dobavah in Adamovu. Poslanec SDS dr. Popović je imenu opozicije zahteval, da se o tem poročilu takoj odpravi razprava, da zvesta Narodna skupščina in narod o zlorabah z državnim denarjem in tudi o krivcih, ki so to zagrešili. Opozicija je Popovičevemu predlogu viharno pritrdila. Klerikalci so bili v očividni zadregi ter so morali prenesti marsikak očitek s strani opozicije, vendar pa so previdno molčali in glasovali proti. Radikali in klerikalci so nujnost tega predloga odklonili, kar je izzvalo v opozicijskih vrstah viharan protest.

Predsednik Narodne skupščine je nato sporočil, da pride namesto umrlega posl. Vandeckarja v skupščino Andra Petković. V imenu SDS je nato stavil posl. Juraj Demetrovič nujen predlog glede avtentičnega tolmačenja čl. 1. zakona o volilnih imenikih. Skupščina je predlog sprejela.

Na interpelacijo posl. Moskovljeviča glede nedelavnosti zakonodajnega odbora je predsednik Narodne skupščine izjavil, da odbor doslej res ni imel nikakega dela, da pa bo vlada sedaj predložila razne zakone v razpravo. Nato je odgovarjal prometni minister na interpelacijo posameznih poslancev glede zgradbe novih železniških prog med drugim tudi proge Krapina-Rogatec. Izjavil je da so vse priprave že končane, vendar pa se delo ne more nadaljevati, ker ni na razpolago potrebnih kreditov. Vlada bo to svrhu najela posojilo v inozemstvu. (Medklici: Če ji bo kdo sploh kaj zaupal! Nimate kredita!)

Nato je skupščina prešla na dnevni

red; razpravo o proračunu. V imenu vladne večine je podal poročilo posl. Gavrilović. Za njim so podali odvojena mnenja dr. Juraj Demetrovič v imenu SDS, posl. Šečerov v imenu DZ, dr. Kežman v HSS in dr. Zanič za hrvatske federaliste. Predsednik je nato ob 13. sejo zaključil ter napovedal prihodnjo za jutro ob 10. popoldne. Na dnevnem redu jutrišnje seje je ekspozicija finančnega ministra o finančni politiki vlade in o finančnem položaju države.

Za sejo je vladalo zanimanje, ker so bile galerije nabito polne. Opažalo pa se je, da vlada ni imela v skupščini sigurne večine. V radikalnih vrstah je vladala velika nervoznost, dočim so bili klerikalci zelo poparjeni, ker so se vedno pod vtišom včerajšnje kapitulacije v anketnem odboru.

Radičevci in korupcija

Predlog za obtožbo ministrov.

— Beograd, 10. februarja. Poslaniški klub HSS je imel včeraj po seji anketnega odbora daljšo sejo, o kateri je bil izdan sledeči komunikat:

HSS je slejkoprej odločno proti vsaki zaščiti korupcionistov ter zahteva, da Narodna skupščina ves material anketnega odbora nemudoma izroči sodišču v nadaljnje postopanje. Tekom 8 dni naj Narodna skupščina izvoli poseben preiskovalni odbor, ki naj na podlagi predloženega obtežilnega materiala odloča, ali se blišji ministri dr. Janković, Kojčić in Stojadinović kakor tudi vsi ostali ministri, ki so bili v kakršnikoli zvezi s korupcionističnimi aferami, ki jih je preiskoval anketni odbor, izroče sodišču. Narodna skupščina naj nadalje pozove ministra pravde, naj naroči državnemu pravdniku, da takoj uvede kazensko postopanje proti Radetu Pašiću.

Inserirajte v »Slovenskem Narodu«!

Klerikalni napad na oblastno samoupravo

racije in parlamentarizma Kako teptajo načela demok
Oblastni odbori se ne bodo volili po proporciju. — Na klerikalno zahtevo je vlada pogazila zakon in samovoljno spremenila poslovnik za oblastne skupščine.

— Beograd, 10. februarja. Politični krogi v zadnjih dneh mnogo razpravljajo o klaverni vlogi klerikalcev, ki jo igrajo v šteti vlad g. Uzunovića. Splošno se opaža, da so klerikalci opustili vse svoje prvotne zahteve in pogoje gospodarskega značaja, s katerimi so najbolj utemeljevali svoj vstop v vlado. Po nestetih kapitulacijah in po večerajšnjem salte mortalu v anketnem odboru se kaže vedno jasneje, da tvorijo popolnoma brezpomemben privesek radikalne stranke ter da se zadovoljujejo s prav neznatnimi koncesijami.

Opaža pa se tudi, da so se z vsvo vohemenco vrgli na oblastne samouprave v Sloveniji, ki jih zahtevajo v svojo izključno eksploatacijo. Minister notranjih zadev je izdal uredbu, ki vsebuje vse tozadavne zahteve SLS. Prva njihova zahteva se nanaša na to, da se odpravi pri volitvi oblastnih odborov prvotno določeni in edino pravični proporc. Na ta način bodo klerikalci odrinili iz oblastnega odbora vse opozicijske stranke, da bodo brez kontrole lahko izvajali oblastne samouprave. Z isto uredbu je notranji minister ukinil predpis, po katerem ima veliki župan na prvi seji predložiti oblastni skupščini provizoričen proračun. Ker bodo tako oblastne skupščine osta-

le brez proračuna, je vsako nadaljnje njihovo delovanje onemogočeno in bodo takoj po prvi seji zopet odgodene in obsojene na nedelavnost. Na ta način hočejo klerikalci očuvati »nedeljeno Slovenijo«.

V vseh političnih krogih je izzvala ta uredba veliko ogorčenje in postopanje klerikalcev, ki so doslej vedno naglašali potrebo kar najširše decentralizacije in samouprave, vzbujala splošno začudenje. Ta najnovejši napad klerikalcev proti oblastnim samoupravam je izzval v vseh opozicijskih strankah najodločnejši upor. Naglašajo, da je uredba notranjega ministra, ki predstavlja v stvari koncesijo klerikalcem, protizakonita, ker morejo za oblastne skupščine določeni poslovnik spremeniti le oblastne skupščine same. S strani opozicijskih strank se pripravljajo energična protiakcija, da se prepreči ta nečuvni napad slovenskih klerikalcev na neokrnjeno delovanje oblastnih skupščin.

(Kako slabo vest imajo klerikalci, priča tudi dejstvo, da njihovo časopisje o tem »uspehu« SLS molči kakor grob. Zavedajo se, da so zagrešili čin najgršega strankarskega terorizma, ki bi je v očeh vsem parlamentarnim in demokratskim načelom. Op. ur.)

Klerikalci zaščitniki korupcije

Porazen vtis njihovega včerajšnjega nastopa v anketnem odboru. — Upropastili so prvo resno protikorupcijsko akcijo.

— Beograd, 10. februarja. Vsa politična javnost stoji pod vtišom včerajšnjega glasovanja v anketnem odboru, ki je res dogodek, za našo državo zgodovinske važnosti. Saj je šlo za to, da zastopniki naroda jasno pokažejo, ali jim je res ležeče na pobijanju korupcije ali pa je bil to le demagoški slager za slepljenje volilcev. Včerajšnji dogodki morajo vsakega iskrenega državljanu navdasti s skrbjo in žalostjo.

Anketni odbor je preiskoval eno največjih korupcijskih afer v naši državi, ki je bila oškodovana za ogromen stotimilijonski znesek. Odbor je po dolgi in hudih bojih afero pojasnil in ugotovil krivce. Kljub neprestanim in najraznovrstnejšim intrigam se zdaj zadeva ni dala več zavlačevati in anketni odbor je moral podati svoje poročilo.

Umevno je, da so radikali napeli vse sile, da bi afero omilili in oprali svoje kompromitirane bivše ministre, ki jih je preiskava anketnega odbora razkrinkala kot glavne krivce. Splošno presenečenje in ogorčenje pa je vzbudilo stališče klerikalcev, ki so bili poprej najhujši gromovniki proti korupciji in jim postopanje anketnega odbora ni bilo nikdar dovolj energično, njegovi sklepi nikdar dovolj radikalni. Zdaj pa so se uklonili radikalni zahtevi in rešili to stranko iz najbolj mučne situacije, v kateri se je sploh kdaj nahajala. Za-

tajili so svojo protikorupcijsko borbo, opustili svojo neprestano zahtevo, da se morali razkrinkati in obtožiti vsi krivci z ministri na čelu.

Vsa opozicija se je zedinila na predlog poslancev SDS dr. Svetislava Popovića, ki je na juridično brezhiben način ugotovil dejansko stanje Adamovske afere in konsekvntno potegnil zaključek, da afere ni zakrivila le slaba administracija, ampak da so glavni krivci odgovorni ministri. Predlog bi imel, ako bi ga bil anketni odbor sprejel, posledico, da bi morala Narodna skupščina vse kompromitirane ministre staviti pod obtožbo.

Temu nasproti so klerikalci sestavili svoj predlog, ki prehaja preko vseh ugotovitev in vseh zaključkov anketnega odbora, ki ne vidi nikakih zlorab in nikake korupcije in ki je v tem oziru celo milejši od radikalnega poročila. Zato je umevno, da so radikali brez pomisleka opustili svoje predloge in se z veseljem pridružili klerikalnemu, ki je bil nato sprejet.

Tako so klerikalci pljunili v lastno skledo in včeraj podpisali najžalostnejšo stran v zgodovini svoje stranke. Dokumentirali so, da jim je bila tudi protikorupcijska borba le demagoško sredstvo, kakor toliko drugih njihovih lepih gesel.

Dvojno obsedno stanje nad Portugalsko

Poulični boji v Oportu in Lizboni se nadaljujejo. — Obstreljevanje Lizbone. — Nasprotujoče si vesti o napredovanju revolucije.

— London, 10. februarja. Glasom najnovejših vesti iz Lizbone so revolucionarji še vedno gospodarili glavnega mesta. Revolucionarji so zasedli vse strateške točke v mestu in v okolici z močnimi oddelki artiljerije in s tehničnimi četami. Boji med vladnimi četami in revolucionarji se nadaljujejo. Revolucionarni odbor je izdal včeraj proglas, v katerem razglasa zmagovit pohod revolucije ter poziva prebivalstvo, naj se pridruži revolucionarnemu pokretu. Manifest je podpisal polkovnik Nendes, vodja revolucionarnih čet. Vladi zvesta voja krizarka obstreljuje pristanišče in mesto. Vlade baterije odgovarjajo s topovskim ognjem. V Oportu je položaj neizpremenjen in je mesto v rokah revolucionarjev.

— London, 10. februarja. Lizbonski poročevalec »Daily Mail« poroča, da so včeraj vladne čete zlasti na artiljeriji in letalci pri obstreljevanju Oporta povzročili velikansko škodo ter je

bilo ubitih mnogo oseb. Med bombardiranjem so se odigravale v mestu tragične scene. Tudi boji med konjenico vladnih čet in revolucionarjev je zahteval obilne žrtve. Mestne ulice so pokrite z mrlici in ranjenci. Železničarji so proglasili splošno stavko. Voditeljem demokratske stranke se je posrečilo, da so se združili z revolucionarji. I vlada i revolucija. So nad vso Portugalsko proglasili obsedno stanje.

VLADNI DEMANTI.

— Pariz, 10. februarja. Portugalski poslanik v Parizu je sprejel včeraj zvečer ob 10. iz Lizbone od zunanjega ministra brzoglasno sporočilo, v katerem se demantira vse vesti o zmagovitnem pokretu revolucionarjev. Zunanji minister odločno demantira vest, da bi bil od revolucionarjev ujet ali kakorkoli drugi član vlade. Revolucionarji, ki so se utaborili v Oportu, se premagani. Voditelji so zbežali, le neznaten del upornikov se je zadrževal v mornariškem arzenalu, ki ga sedaj obstreljujejo vojne ladje.

Ogromna mezdna borba na Saškem

150.000 delavcev izprti.

— Lipsko, 10. februarja. Organizacija kovinskih delavcev v Lipskem okrožju je radi mezdne gibanja včeraj napovedala stavko. Zveza kovinskih industrijev je raditega sklenila, da odpusti z današnjim dnem vse stavljuče delavstvo. Prizadehtih je samo v Lipskem 25.000 delavcev. V zaščito lipske zveze industrijev je deželna zveza industrijev na Saškem sklenila, da odpusti v ponedeljek 14. februarja v znak solidarnosti vse delavstvo v svojih podjetjih, tako da bo število izprti delavcev presega 150.000.

NAPREDOVANJE SODNIKOV

— Beograd, 10. februarja. Minister za pravosodje je predložil kralju v podpis ukaz, s katerim napredujejo v naslednjo višjo stopnjo med drugimi: deželosodni svetnik dr. Fran Schaubach pri okrožnem sodišču v Mariboru, deželni svet. Anton Kajfež pri okrožnem sodišču v Ložu, dežel. sod. svet. dr. Josip Tombach pri okrožnem sodišču v Mariboru, okrožni sodnik dr. Rudolf Sajovic pri dežel. sodišču v Ljubljani in okrožni sodnik Anton Potočnik pri okrajnem sodišču v Sošanju.

UPOKOJITVE UČITELJEV

— Beograd, 10. februarja. Z ukazom prosvetnega ministrstva so upokojeni: Ivan Pilgram, učitelj na meštanski šoli v Brezici, Ivan Jamšek, šolski upravitelj na šoli Ig-Studenec, Ana Šaršon-Sepić, učiteljica v Kastvu, Marjeta Podkrajškova v Trzinu, Ana Čuček v Poljanah, Anton Steska v Stora, Ivan Vidmoser v Vuhredu.

Jubilej znamenitega izumitelja

Danes praznuje 80-letnico rojstva znameniti ameriški industrijalec in duševni oče elektrotehničnega napredka v 19. stoletju Thomas Alva Edison, eden tistih redkih mož, ki se je s svojim talentom in izredno energijo povzpela tako visoko, da zavzema v znanstvenem svetu najodličnejše mesto. Malo je imen, ki bi igrala v modernem svetu tako vlogo, kakor Edisonovo.

Jubilant je bil rojen v severoameriški državi Ohio. V mladosti se je preživljal s prodajanjem vžigalnic in novin po newyorških ulicah. Pozneje je bil trgovski posredovalec. Pri tem je mnogo čital in študiral. Ko si je prihranil nekoliko denarja, je postal novinar in začel izdajati list »Grand Trunk Herald«. Naposled je bil brzojavni uradnik. Že od mladih let se je zanimal za fiziko in mehaniko. Kot brzojavni uradnik je imel priliko opazovati brzojavne naprave in tako je že leta 1873 preselel svet z izumom avtomatičnega brzojavanja. To je bil njegov prvi uspeh. V New Yorku je ustanovil tovarno za izdelavo svojih modelov in kmalu je zaslovel kot izumitelj in industrijalec.

Leto dni po svojem prvem velikem izumu je preselel svet s takozvanim kvadruplesno telegrafijo, leto pozneje (1875) pa z izumom ogljikovega reostata. Leta 1881 je postavil prvi električni dinamo. S tem je postavil vso industrijo na novo podlago in kmalu je bila v New Yorku zgrajena prva električna centrala. Pozneje je sledil izum za izumom. Edison je izumil po vrsti fonograf, mikrotaksometer, aerofon, fonomet, megafon, mikrofoni in telefon. Jubilant je duševni oče žičnega telefona in brzojave. Njegov konkurent je postal genijalni izumitelj brezžičnega brzojave Marconi. Edison je dosegel presenečljive uspehe tudi na polju električnih žarnic, kinetoskopov, električnega prenašanja slik na daljavo itd. Manjših izumov in reform ima na tisoče. Kljub visoki starosti je še vedno čil in zdrav. Dela še vedno od jutra do večera in pripravlja svetu nova presenečenja.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Amsterdam 22.70—22.83, Dunaj 801—804, Berlin 13.4975—13.5275, Italija 243.63—245.63, London 276—276.80, New York ček 56.75—56.95, Pariz 223.625—225.625, Praga 168.80—169.10, Curih 10.94—10.97.

Valute: Pariz 221—223.

Efekt: Invest. posoj. 1921 84—84.50, Vojna škoda 342—343, Ljubljanska kreditna 150—151, Prastrediona 925—980, Trboveljska 402—405, Union, paromlin 305—315, Vevče 130—150.

INOZEMSKÉ BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.42, New York 520.625, Milan 22.30, London 25.2225, Praga 15.30, Dunaj 78.275.
— Trst: Beograd 40.70, London 112.4875, Curih 445.58.

Pred ustanovitvijo seljaške stranke

Nezdrava in nezadostna podlaga za fuzijo med davidovičevci in muslimani. — Polom razrednih strank. — Slabi izgledi za vsedrjavno seljaško stranko.

Notranji razvoj naših političnih strank še ni zaključen. To se pravi, da se izrazimo točno, stajanje in združevanje političnih strank, ki so bile do osvojenosti in ujedinjenja v različnih delih različne, potem pa so stremele po združenju sorodnih struj v večje celote, še ni v svojem končnem stadiju, dasi je v bistvu že pokazalo poglavitne rezultate.

Najvažnejša novost zadnje dobe je združitev Davidovičeve demokratske stranke, ki ima svoje glavne pozicije v Srbiji, a je pridobila pristašev tudi po ostalih pokrajinah, z bosansko muslimansko stranko v demokratsko zajednico. Ta zveza, ki ima preiti v fuzijo, kakor se napoveduje iz obeh tablorov, je le taktična poteza, zakaj obema strankama so skupni v prvi vrsti interesi nasprotstva do močnejših strank in smoter čim večje politično uveljavljanje. Sorodna mentaliteta, sorodni pogledi na politične, socialne ali gospodarske probleme, pa so stvari, ki jih ne moremo pripisovati tema dvema strankama, ki se pripravljata za fuzijo. Vrh tega je muslimanska stranka politična organizacija, osnovana popolnoma na konfesijski osnovi, je politična organizacija muslimanov res v dobesednem pomenu pojma. V trajnost zveze med muslimani in davidovičevci demokraci tedaj nikakor ne moremo verjeti.

Zadnji čas se lansirajo vesti o pripravljajočem se združenju med radičevci in sorodnimi kmetjskimi strankami; pri tem se navajajo v prvi vrsti zemljoradniki in črnogorski federalisti. Teoretično vzeto bi bili pogoji za fuzioniranje seljaških strank v eno veliko, res državno ozemlje obsegajočo stranko mnogo boljši, nego za fuzijo med muslimani in demokraci, zakaj taka fuzija, oziroma zveza bi mogla temeljiti na interesih skupnosti kmetjskega stanu. Ali praktično je stvar ipak povsem drugačna.

V prvi povojni dobi je stalo v

ospredju socialno vprašanje in takrat je bila podoba, da se bodo držale le one stranke, ki si bodo vzele za smoter, politično zastopati posamezne družabne razrede. Poleg socialističnih delavskih strank so se povsod pojavile agrarne stranke z razrednokmetjskim programom. Dokler so mase v tem pokretu iskale in našle izraza boljše vizmu sorodnega socialnopravnega valovanja, ki je šlo preko cele Evrope, so kmetjske stranke uspevale. Pozneje, istočasno s političnim polomom komunizma, je to gibanje upadlo in kmetjske stranke so izgubile svoj nimb. Držati so se mogle le tamkaj, kjer so se razrednokmetjskemu programu pridružili še drugi momenti negativne smeri, kakor smo videli to osobito pri radičevcih.

Danes moremo konstatirati, da so se znova afirmirale stranke, ki nimajo razrednokmetjskega programa, in napredovale na škodo seljaškim. Na Slovenskem sta se zopet ojačili na kmetih SDS in SLS, v srbskih pokrajinah so radikalni in demokratski ojačili svojo pozicijo in velika večina kmetjskih volilcev je v vrstah teh strank. Zemljoradniki se niso mogli uveljaviti in v pokrajinah, kjer so sprva imeli dokaj uspeha, so močno nazadovali, kar se je videlo osobito v Dalmaciji.

Vidi se tedaj, da smo v Jugoslaviji še vedno v štadiju, kjer se za politično organiziranje odločilno uveljavljajo momenti ali tradicije obstoječih plemenskih ali konfesijskih strank. Seljaški kot razredni moment ni prodiral in za gotovo moremo računati, da se tudi v bližnji bodočnosti ne bo. Če bi bilo vodstvo radičevske stranke v drugih rokah ne pa v Stipičinih, bi se dalo pričakovati, da bi splošna seljaška stranka pomenila ipak ojačenje kmetjskega pokreta, kakor je pa položaj sedaj, se tega ne da trditi. Ako pride do zveze ali celo do fuzije, kar pa je še zelo dvomljivo, nam radič tega ni pričakovati nikakega važnejšega novega faktorja v notranji politiki.

Dogodki križem Jugoslavije

Banditska idila v vojaških zaporih. — Konkubinat dveh zakoncev. — Samomor na grmadi.

Dolgo let je tega, kar je iz prikupne vasice Dinjeva na Hrvaškem odjadrala v svet brhka in poskočna Režika Basaličeva. Pravzaprav ni šla sama, ker jo je povedel mlad fant, izvoljenec srca.

Vsa leta ni bilo o njej niti duha in ne sluha. Pred tedni pa se je vrnila sama, stara, izključena, siromašna in izkušena po burnih doživljanjih v širnem svetu. Prišla je domov umrta. Župan ji je dovolil bivanje v občinski stražnici, dokler se zanj ne naide kak drug koteček. In tako je starica dan za dnem pohajala po vasi in iskala zatočišče. Toda vsak se je branil v bojazni, da ji bo poleg stanovanja moral dajati tudi hrano.

Neprestano moledovanje neusmiljenih ljudi je starko spravilo v obup. Nedavno noč je v stražnici nakopičila svo slamo svojega ležišča na grmado, se vlegla nanjo in jo podžgala. Nočni čuvar, ki je hodil po vasi, je opazil ogenj in poklical na pomoč. Bilo je prepozno. Starka je že izdihnila v plamenih.

Redov Blaže Sverič mora biti namazan z vsemi žvabami, menda tudi s tisto, ki jo je sam prodajal, kakor bomo povedali.

Lani je prišel k vojakom v Bitoli, pa ni dolgo večal jedan-dva, marveč ga ni v takih v zapor in med okove, ker so ga težili zločini iz burne dobe po prevratu, razen tega pa je tudi v prvih dneh vojaške službe začel izmikati v vojaškem skladišču. Lepe noči je prepil okove in pobegnil. Potepal se je šrom Jugoslavije in Avstrije ter se čez mesec vrnil v Beograd z drago-

ceno novostjo: začel je prodajati čudotvorno indijsko mast za pomlajevanje, sam pa se je z navihanozjo znal izmazati iz neprestanih sodnih zasledovanj. Končno so ga le prišli in zopet odgnali v skopljanske zapore. Pa si ni nič hudega storil iz tega. Se narednika-profosa Karadžića je pregovoril za svoj načrt in sta s četvero ujetnikov organizirala klapo, ki je podnevi imela svoj sedež v zaporih, ponoči pa jo je narednik Karadžić izpuščal v mesto na vlome in tatvine.

Skrivnostna tolpa je postala ponočno strašilo vsega Skoplja. Nagrabila je obilo plena v denarju in blagu, za katero je imela zanesljive odjemalce. Šele pred meseci je bila ta banditska idila razkrita. Narednik Karadžić je pobegnil, ostali udeleženci pa so v torker prešli zasledeno priznanje: po dve leti težke ječe.

Seljak Stojan Todorović iz Okletca se je pred letom pravomočno ločil od svoje žene Darinke. Pri razhodu sta se prav prijazno poslovila in Stojan se je začel pripravljati za novo ženitbo. Darinka za ponovno možitev. Nenadno pa sta se zopet sestala in začela vnovič deliti sladkosti zakonske skupnosti. No, ta stvar ni bila prav nič všeč policiji rasknega sreza, ki čuva ne le javno varnost, marveč tudi javno moralo. Poslušala se je ostrih sredstev in je začela ob ločena zakonca kaznovati zaradi konkubinata. Stojanu Todoroviću je končno bilo policijskih sitnosti dovolj ter je skupno s svojo ženo sestavil naslednje ginljivo pismo in ga poslal duhovnim gospodom:

lo, ki mu ga je bil pokrtil ledenomrzol pot. Noge so mu klecnile in toliko, da se ni sedel na zemljo. Počast, ki je drvela proti njemu, je bila lokomotiva! Rov, v katerega je začel James, je bil predor, železniški predor, natančno istih dimenzij kakor lokomotiva!... Ubogemu igralcu se je zameglilo pred očmi. Bil je izgubljen, ni bilo sile na svetu, ki bi ga mogla iztrgati strahotni železni počasti...

James se je spotaknil: zadel je bil z nogo na tračnico... Če mu je dotle ostalo še kaj upanja, se je tisti mah razblinilo v nič. Uverjen, da mu ni več rešitve, je izgubil še poslednji ostanek hladnokrvnosti. Obrnil se je in se spuščal v beg... težko sopihaje se mu je bližal železni nestvor.

Nesmiseln beg med tračnicama! Kako naj tekmuje v hitrosti z lokomotivo?

James ni več bežal. Noge so mu odpovedovale službo. S poslednjim naporom se je vlekel dalje in zakrival obraz pred prividom smrti...

A ni še napravil treh korakov, ko se je nenadoma pojavil pred njim črn zastor, ki je visel s stropa; in bil je zadel z glavno v železno ploščo, ki je zapirala podzemski rov pred vnanim svetom.

»Visoko spoštovani gospodje! Podpisana sva uvidela, da je samostojno življenje posameznika vrlo mučno. Posebno še dandanes, v času splošne gospodarske in denarne krize. Sploh se ne da živeti brez slege in ljubezni, razun tega pa imava sinčka Rajka. Iz teh razlogov sva se ponovno sestala k skupnemu življenju. Nadejamo se, da nama bodo duhovne oblasti dovolile ponovno zakonsko življenje, ker nam policijska oblast dela nadlego.«

Novine, ki prinašajo to zgodbo, ugrabijo, ali se bo Stojan Todorović v službu neuspeha svoje prošnje moral izseliti v kak drug kraj, kjer policijska moral ne bo tako stroga, ali pa bo moral od kakega profesorja cerkvenega prava dobiti pojasnilo na vprašanje: ali velja prvi zakon, ali je potrebna ponovna poroka?

Za dober denar
zahtevaj tudi dobro blago kakao
»Van Kaster«.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.
Petek, 11.: »Ugrabljeni Sabinka«. E.
Sobota, 12.: Ob 15. »Macbeth«. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Lzv.
Nedelja, 13.: Ob 20. »Pri lepi krmariči«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Lzv.
Ponedeljek, 14.: »Pegica mojega srca«. B.
OPERA.
Petek, 11.: »Nižava«. Gostuje g. Rudolf Bukšček.
Sobota, 12.: »Cosi fan tutte«. A.
Nedelja, 13.: Ob 15. »Grofica Marica«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Lzv.

Slovo upravnika g. Hubada

Kakor smo že poročali, je podal upravnik ljubljanskega gledališča g. Matej Hubad ostavko na svoje mesto, ker je bil imenovan za direktorja konservatorija. Novi gledališki upravnik še ni bil imenovan, ker se domači faktorji ne morejo zediniti na skupnega kandidata in se zato tudi v ministrstvu prosvete ne morejo odločiti. Ker pa je g. Hubad ponovno urgiral, naj sprejmejo njegovo ostavko, je ministrstvo naposled tej želji ugodilo. In uredilo, da prevzame začasno vodstvo intendantskih poslov glavni tajnik in dramaturg Narodnega gledališča g. Oton Zupančič.

To se je včeraj zgodilo. Brez posebnih ceremonij in skoro neopazeno je g. Hubad predal svoje nevaležne posle g. Zupančiču. Gledališkemu oboju je to naznanil s kratkim razglasom, ki je bil nabit včeraj v obeh gledaliških in v katerem se odhajajoči upravnik prisrčno zahvaljuje vsemu gledališkemu oboju za njegovo sodelovanje. Na koncu izraža nado in željo, da bi se kljub velikim težkotam posrečilo ohraniti ljubljansko gledališče vsaj na dosedajni višini.

V težkih razmerah je g. Hubad prevzel našo Talijo in v težkih razmerah jo zopet zapušča. Pet let je vodil njeno ožročno barko skozi neprestane viharje in nevarnosti z veliko ljubeznijo in velikim požrtvovanjem. Mnogo kritike je šlo v tem, za gledališko življenje prav dolgem času na njegov račun, a pri odhodu mu mora priznati vsa javnost, da je storil in dosegel, kar se je pač moglo v danih razmerah storiti in doseči. Dvomimo, da bi v tem času in v teh razmerah mogel beležiti kdo drugi lepše zadave.

Matej Hubad se vrača v svoj pravi dom, h glasbi, ki je kvintesenca njegovega življenja. Ponosna institucija našega konservatorija je v prvi vrsti Hubadovo delo in v interesu čim lepšega razmahla naše mlade glasbene umetnosti iskreno želimo, da bi vodila konservatorij večja roka mojstra Hubada še dolgo, dolgo vrsto let.

Iz gledališke pisarne. Dijaška predstava v ljubljanski drami. V soboto 12. t. m. se vprizori v ljubljanski drami Shakespepearjeve »Macbeth« kot dijaška predstava. Vse posetnike te predstave opozarjamo, da je začetek točno ob 15. tako da je zunanji udeležencem omogočen odhod z večernimi vlaki. Cene za predstavo so znatno nižje. — Jutri zvečer se pojve v operi D'Albertova opera »Nižava« z g. Rudolfom Bukščekom kot gostom. — V nedeljo sta v gledališču dve predstavi, in sicer ob 15. »Grofica Marica« v operi in ob 20. v drami Goldonijska komedija »Pri lepi krmariči«. Cene za obe predstavi so znižane.

James je zarjul in telo mu je pretresel silen krč: naslonjen na železni zastor je čakal smrti. Ki je vedel, da ji ne more več ubežati. Že je čutil na sencih njen hladni dihanje, ledeno ga je spreletelo po moznici, s fantastično brzino so delovali možganski toki. Bil je početak konca.

A smrt ni hotela priti... Oglušujoče je udarjalo kolesje ob železno gneto. Ni mogel več vzdržati. Okrenil se je: lokomotiva je še vedno drvela proti njemu.

Razprtji oči je strmel v nepojmljivo pojavno... In tedaj se mu je utrgal iz ust blazen, nečloveški grohot... Po bliskovito je potegnil iz žepa nož, izdrl rezilo in se divje vrzel proti besneči lokomotivi.

Mar je poblazen od groze? Začul se je resk, kakor da se je pretrgalo blago. Lokomotiva se je razsula in izginila! Jamesov nož se je zarezal v platno in ga raztrgal na kose.

Projekcijsko platno! Je zavpil in glas mu je drhtel. Da bi te pekel? Johnson! Ha, ha! Kinematografska predstava drvečega vlaka... In jaz sem ji verjel! Uverjen sem bil, da je besneča lokomotiva resnična! Moj poklon, Big Johnson! Moram te občudovati!

ne. — Narodno gledališče v Ljubljani pravi za bližnjo bodočnost tri slovenska dela, in sicer vprizori drama v drugi polovici tega meseca Begovičovo dramo »Božji človek«, opera pa pripravljata z vsa vnmemo premijero slovenske opere »Tajda«, delo skladatelja Hugolina Sattnerja. Takoj za »Tajdo« pride na oder poljska opera »Eros in Psiha«.

Ana Pavlova prispeje v Beograd. Čez tri tedne prispeje v Beograd znamenita ruska belerina Ana Pavlova. Na svoji zadnji turneji je prepotovala Anglijo, Južno Afriko in Novo Zelandijo. Pozneje je nastopala v Parizu in Berlinu, kjer je dosegla sijajen uspeh. Njen partner je bivši član moskovske baleta, Novikov. Največje uspehe je dosegla Pavlova z nastopi v »Bahanaliji« in »Labodu«. Ana Pavlova je tudi velika dramska umetnica. V Beogradu nastopi dvakrat. Njen zastopnik Leonidov, ki je pred štirimi leti prvič prišel v Beograd skupino Hudočevskega teatra, je podpisal v torker pogodbo z upravitnikom beogradskega gledališča.

Težavna rešitev iz opasnega žrela

Ljubljana, 10. februarja.

Bog maa očuvaj zmešnjav, res je pa le blót!

Jernej Buča predstavlja mogočno osebnost. Na zunaj ga pogledaš in veš: Ta je za teške sorte! Zakaj njegova kmečka, gorenjska imovitost in župansko dostojanstvo je v prijetnem skladu z njegovo obilno zunanjostjo ali pa narobe. Ampak njegova boljica polovica Mica, ta je še težja. Kadar zaprežeta in požene proti mestu ljubljanskemu, vedo vsi cestarji ob široki veliki cesti: »Zapravljivek vzdihuje — Buča se pelje v Ljubljano!«

Na dvorišču stare ugledne ljubljanske gostilne je njun »stacijon«. Tu izprežeta, se podložita in odkorakata po mestnih opravkih. Tako je bilo tudi včeraj. Ko pa sta že pospravila vsak svoj veliki golaz in pol litra boljega, se je boljica polovica domislila, da ima pred vsemi drugimi en sam važen opravek in da možiček naj le počaka, bo kmalu...

Buča je čakal, prigriznil se pol zemlje, zvrnil se četrtinko, dve, pripil cigaro, spel čakal in gledal na uro — boljše polovice Mice pa kar ni bilo nazaj. Spet je pogledal na uro. Milost božja, saj menda Mice ni zadela kap? Stopil je na dvorišče in zaklical kakor doma:

»Mica! Uha!«
Iz skritega koteča na koncu dvorišča, ki ga je hlapec s kredom označil za »00«, se je vrnil otožen odmev:
»U-ha!«
»Ja — al' si pristrast!«
»Skoraj! Pomagaj no!«

Tedaj je Buča odprl vrata. Njegova počmoč je bila skrajno potrebna. Njegova boljica polovica se zares ni mogla sama dvigniti iz opasnega žrela, v katerega je sedla. Pel ure je pretrpela v zagatnem sedežu in bi bila še delj, če bi vrli mož Buča ne imel potrpljenja v gostilni in nežnih skrbi za svojo obilno zakonsko družico.

Izpred sodišča

»KDO NE PIJE, GA NE MARAJ!«
Je vpil kmet Zagar iz skofjeških hribov lazi jeseni, ko je prišel k njemu finančni organ radi žganja. Zagar je poklical svojo Mo to in ji dejal: »Prinesi mi žganja, da se bo nazrl!«

»Le nazri se!« je vpila Metka, ki je vedela, da bo spet treba plačati dac in postavila je pred financarja trebušno steklenico hrusevca.

Financičar »stražnik pa ni hotel piti in Zagar je filozofiral: »Kdor ne pije, ni zanič, kmalu ga bo vzel hudčič; pa ti semkaj sedi, Metka; pila sva ga mnoga leta, pa še tega izpraznjava!«

Financičar je odšel, Zagar in žena sta pa pila.

Povabil ju je k sebi kazenski senat; ker pa se nista bila kaznovana in ker bi morda v ječi vsled žeje nastopila kakata strofa, bosta plačala vsak le po 50 Din.

Oba sta bila zadovoljna. Zagar si je kar brke brisal. Pred vrati je pa vzel iz žepa čustarico in »luk, luk, luk« se je čulo.

Potem je Zagar zamakal, se pogledil po trebuhu in pogledal svojo staro: »Tebi se pa tukaj ne spodobi, ga boš pa v vagonu! Počasi sta odkrivala po stopnicah.

PRICE.
Mnogo jih je, ki se pravčasno odzovejo in kmalu opravijo svojo dolžnost. Nekateri pa pridejo pol ure kasneje, nekateri celo uro, a kakšne priče sploh ni! Potem se pa začne jekovanje. Sodnik: »Celo uro ste zakasnil, kaznovani boš!« Priča: »Nikar ne zamerite, delo sem imel!«

»Državljanska dolžnost je prva, 100 Din boste plačali!«
Priča: »Ah, ali je to mogoče, dva dni jih ne bom zaslužil!«

Zdela se je, da je konec fantasmagorij. Pot je bila prosta; mrtvaška tišina je mahoma zavladala in podzemskem rovu, ki so iz njega izginili vsi pošastni duhovi.

James se je oddahnil: pokojino je nadaljeval pot.

Utegnil je premeriti sto korakov, ko je zapazil, da se od kod svetlika. Bržčas je na ovinku visela svetiljka.

Previdno je stopal dalje. Nenadoma pa je pridržal dihanje in umiril korak. Vse tiho... Na zidu se je odražala senca... senca negibnega moža, oboroženega do zob... Stal je na preži: zakaj v roki je imel velikanski nož in izza nasa mu je pogledovala dolga cev samokresa.

Približal se je ovinku. Straža je očitno stala med svetliko in nasprotno steno; kako bi bilo sicer mogoče, da se je njegova senca odražala na zidu? To je bila Jamesova rešitev: drugače bi bil padel naravnost pod nož in bi bil poginil. Še preden bi bil utegnil vikniti na pomoč.

N desni roki nož, v levi revolver, ki ga je prijel za cev, se je James neslišno in s skrajno previdnostjo bližal usodnemu ovinku ter iskal na senci mesta, kamor bi udaril. Dospevši do ovinka, je skokoma planil in zamahnil z obema rokama... v prazno.

Sodnik: »Sami ste sejali, sami tudi želi; če bi prišli pravčasno, bi bilo vse dobro!« Priča odhaja, reže kisle obraze in se sam nase jez.

Med tem pa pride druga priča, ki jo je moral pripeljati delevit.

Priča: »Pa taka sramota, a stražniki me pustite privesiti!«

Sodnik: »Za dobro, pa še 100 Din boste plačali. Vi ste izobražene, pa ne poznate svoje dolžnosti, kako naj potem zahtevamo od nižjih slojev.«

Priča, mlad mož, si briše čelo z bolnim robcem in molči.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: četrtek, 10. februarja 1927; katoličani: Skolastika; pravoslavni: 28. januarja, Jevrem.

Jutri: petek, 11. februarja 1927; katoličani: Deziderij; pravoslavni: 29. januarja, Poklade M.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: »Triglavska bajka«. A. — Opera: »Mrtve oči«. B. Kinematografi: Matica: »Gola žena«. — Dvor: »Gigolo«. — Ideal: »Ljubko deklec«.

VIII. Valčkov ples komiteja natakartjev ob 20. v Unionu.

— Opozorilo javnosti! Ker je pozno prišlo do sporazuma med akademskimi društvi za prireditve l. reprezentančnega plesa, je bilo organizatorjem nemogoče v tako kratkem času ogromni material brezhibno urediti. Tako so nekateri dvakrat povabljeni, druge zopet smo izpregledali. Prve prosimo oprostjenja, drugi pa naj se obrnejo pisмено na tajnika Kmetiča. Gledališka ul. št. 2 ali na najbližjega znanega akademika. — Odbor. 216

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trakoczy, Mestni trg.

Jutri: Bohinec, Rimska cesta; Levstek, Realijska cesta.

Solnce zaide danes ob 17.20, vzhaja jutri ob 7.08 in zaide ob 17.21.

Provincijalna varočica

Zagrebski organ »Tipografije« objavljaja naslednjo divno brzojavko:

»Ljubljana, 8. II. Ljubljanska lokalna kronika je v zadnjem času vrlo enolična, celo sedaj v predpustnem času. Dogodi se jedva kak primer malih tatvin, ki grejo največ na breme stranske brezposelnosti; zgodi se tudi kak manjši vlom, a policija ima največ posla s prestopki javnega reda (pijanci, prostitucija itd.). Ljubljana pada od dne do dne bolj in bolj na stopnjo najnavadnejšega provincijalnega mesta, a isto je tudi s Celjem in Mariborom.«

Sramujmo se! In apeliramo na magistrat in policijo, da dopustita svobodno voljo vsakemu lopovstvu. Na prireditve odbore, da ne stavijo nikakih mej predpustnemu divljanju. Na tatove, vlomilce in veseljake, da poročevalcu »Jutarnjega lista« podajo lastne informacije v svrhu propagande ljubljanskega velikomestnega napredka.

Darila

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca januarja 1927. l. sledeče prispevke, in sicer:

I. Podružnice: Črnomelj, m. 200 Din; Stajna-Radenec 155.25 Din; Slari trg—Lož 550.— Din; Laško 300 Din; Sv. Jurij ob Dr. 150 Din; Kranj, z. 751 Din; Kostanjevica 290 Din; Litija 800 Din; Mokronog 270 Din; Ljubljana: mestna ženska 4497.25 Din; skupaj 7463.50 Din.

II. Nabiralniki: dr. J. Hrašovce, Celje, 27 Din; podružnica Sv. Lenart v Slov. gorah 100 Din; skupaj 127 Din.

III. Obrambni sklad: Vera Presečnikova, Vrankso, 100 Din; Tomčka dr. Maurerjeva, Kočevje, 100 Din; skupaj 200 Din.

IV. Andrej Senekovičev sklad: Josip Rudež, Tolsti vrh 200 Din; podružnica Ljubljana 300 Din; moška podružnica Trbovlje 1500 Din; skupaj 2000 Din.

V. Razni prispevki: Josip Rudež, Tolsti vrh, 100 Din; M. Struškeli, Čakovce, 100 Din; hranišnica Vuzenica 50 Din; dr. J. Gregorin, Ljubljana, mesto venca pok. dr. O. Rybafu 100 Din; I. Perdan nasilj, Ljubljana, mesto darilo 100 Din; Milka, mesto venca pok. dr. O. Rybafu 500 Din; v isti namen klub Pri-morok 300 Din; Ljudmila Rohlek, Ljubljana, mesto cvetk pok. nečakinji H. Fritsch 25 Din; Marta Savnik, Ljubljana, mesto cvetk pok. Angeli Petrič 50 Din; Anica Gogola, Ljubljana 100 Din (pokrov.); skupaj 1425 Din. — Vsega vseh prispevkov 11.215.50 Din.

M. J. Magog: 33

Borba za ljubezen

Podvzval je korak, da bi čimprej ubežal zlovesčim prikaznim. In glej, tisti mah je bliskanje ponehalo in igralca je znova ogrnila egiptovska tema. Ni pa si še utegnil opomoči od prestanih duševnih muk, ko ga je zaprepastilo novo strašno bobnenje, ki je pretresalo zemljo.

Jamesu Oldsilveru se je izvil krik brezmejne groze. Mar je zagledal počast, ki jo je sam pekel poslal nanj? Da, bila je počast in ob pogledu nanjo mu je oledenela kri! Od vseh umetnih stvarov, ki jih je blazna domišljija Može za krinko postavila v podzemlje, da čuvajo misterij pred pogledi nepozvanih vsiljivcev, je bila ta počast najstrašnejša — zato ker ni bila zgolj umetna prikazen, bolesta fantazmagorija, blazen privid, nego brutalna resničnost! Kaj nevihta, kaj duhovi! Njih bi se niti otroci ne ustrašili. Ali to pot je bila stvar bridko resna, bila je strahotna resničnost, ki je pretela Jamesa zmeti pod seboj!

Mladi mož si je segel z roko na čelo.

James je zarjul in telo mu je pretresel silen krč: naslonjen na železni zastor je čakal smrti. Ki je vedel, da ji ne more več ubežati. Že je čutil na sencih njen hladni dihanje, ledeno ga je spreletelo po moznici, s fantastično brzino so delovali možganski toki. Bil je početak konca.

A smrt ni hotela priti... Oglušujoče je udarjalo kolesje ob železno gneto. Ni mogel več vzdržati. Okrenil se je: lokomotiva je še vedno drvela proti njemu.

Razprtji oči je strmel v nepojmljivo pojavno... In tedaj se mu je utrgal iz ust blazen, nečloveški grohot... Po bliskovito je potegnil iz žepa nož, izdrl rezilo in se divje vrzel proti besneči lokomotivi.

Mar je poblazen od groze? Začul se je resk, kakor da se je pretrgalo blago. Lokomotiva se je razsula in izginila! Jamesov nož se je zarezal v platno in ga raztrgal na kose.

Projekcijsko platno! Je zavpil in glas mu je drhtel. Da bi te pekel? Johnson! Ha, ha! Kinematografska predstava drvečega vlaka... In jaz sem ji verjel! Uverjen sem bil, da je besneča lokomotiva resnična! Moj poklon, Big Johnson! Moram te občudovati!

James je divje zarjul. Na ovinku ni bilo nikogar; ob svitu svetilke na zidu je zagledal pred seboj stopnice, vodeče navzgor, prav na vrhu pa polprirpata vrata. Mar je stražar

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. februarja 1927.

— **Povratek pravosodnega ministra.** Včeraj se je vrnil v Beograd pravosodni minister dr. M. Srsčić, ki se je mudil po službenih opravkih več dni v Sarajevu. Pravosodni minister namerava sedaj proučiti sodni material za pogajanja o konkordatu z Vatikanom.

— **Uradniški amandmani generalne direktorije.** V tork se je vršila v finančnem ministru konferenca, na kateri se je razpravljalo o amandmanih za plače uradnikov v generalni direktoriji vod.

— **Velik kongres čebelarjev.** V Zagrebu se bo vršil od 8 do 10. julija velik vseslovenski kongres čebelarjev, ki bo združen s čebelarstvo razstavo.

— **Amnestija.** V pravosodnem ministru so podpisali novi ukaz o pomilostitvi večjega števila obojencev. Tudi v januarju je pravosodno ministru pomilostilo mnoge obojence.

— **Železniška policija v Subotici.** Z dovoljenjem prometnega ministru je železniško ravnanstvo v Subotici obnovilo na postaji oddelke železniške policije, ki ima namen, preprečiti tatvine in zlorabe na progi subotičkega odseka.

— **Predavanje o Cantarku v Beogradu.** Včeraj se je vršilo na beografski ljudski univerzi tretje predavanje o slovenski književnosti. Predavala je prof. Ljubica Janković o Ivanu Cantarku.

— **Rezervnim oficirjem.** Prometno ministru je ugodilo prošnji udruženja rezervnih oficirjev glede podaljšanja legitimacij za znano vojniško po železnici. Legitimacije ostanjo v veljavi do preklica.

— **Smrt odlične igralke.** V Bitolju je umrla v tork gledališka igralka Luiza Stanojević. Pokojna je delovala nad 40 let pri opeškem, beografskem in skopljskem gledališču.

— **Prva zdravnica v Južni Srbiji.** Nedavno je promovirala na beografski univerzi 10 medicincev za doktorje medicine. Med njimi je bila tudi gođ. Aneta Janković iz Strumice, ki je prva zdravica iz Južne Srbije.

— **Klerikalna žurnalitika.** Je dobila v zadnjem času dva prirastka ali bolje izrastka. Obnovljeni mariborski »Stražnik« je pridružil »Cillier Zeitung«, ki je v goni in sovrstnosti proti demokratizmu in vsem narodnim strankam se bolj papeška od papeža samega. Nad polovico svojega ogromnega obsega pravega števila za števila strupenih napadov na demokrate, pri tem pa v zavesti klerikalne zaščite vedno bolj izjavljajo, da tuji svoje nemškošovinistične roge. Naivnežem, ki verujejo klerikalnim zatrjevanjem o nedolžnosti šajerskih Nemcev, svetujemo, da se o priliki žrtvujejo in v kakšni kavarni prečitajo srčne izjave »Cillierov«. To jih bo odvrnilo.

— **Nov list.** Urad za promet tujcev v Splitu je začel izdajati list pod naslovom »Turizem v Primorju«. List razpravlja o vseh tujsko prometnih vprašanjih ter bo ob enem glasilo Saveza tujsko-prometnih organizacij v Jugoslaviji.

— **Grinlandija dežela polnočnega sonca.** Prihodnji program Zvezde kulturnih društev v Ljubljani prinaša izredno lep poučni film o življenju Eskimov, ki prebivajo na najsevernejšem delu naše zemeljske oble. Film nam odkriva življenje, sege in običaje teh bednih siromakov, ki žive na mrzlem Severu med večnim snegom in ledom svoje enolično preprosto življenje. V filmu vidimo lov na mroža, tulnje in bele lisice, katerih meso in krzno prodajajo v zameno za druge življenjske potrebščine. Film je izredno lep in poučen, vsled česar priporočamo vsakomur, da si ga ogleda. Predvajal se bo kot običajno v prostorih kina Matice. V soboto dne 12. t. m. ob 14.30 se vrši posebna šolska predstava za mladino in dijaštvo. Pri tej predstavi veljajo za dijaštvo znižane cene 2 Din za vsak sedež na poljubnem prostoru. Predstava za širšo publiko se vrše v nedeljo dne 13. t. m. ob 9.30 in 11. uri dopoldne.

— **Vstopnice se dode dan pred predstavo pri blagajni kina Matice.**

— **Zvišana kazen za poverbo.** Vrhovno sodišče v Sarajevu je zvišalo bivšemu železniškemu blagajniku Rudolfo Beltramu, ki je poveril okoli 50.000 Din. kazen na 15 mesecev na 2 leti ječe.

— **Zrtev steklega psa.** Strašna nesreča je te dni doletela 12letno deklico Zorico Zorko iz sela Sretinca pri Mostarju. Napadel jo je stekel pes in ji odgriznil desno stran lica. Pregrizel ji je tudi oči in živec, tako da je nesrečni otrok oslepel. Zorico so prepeljali v Pasteurjev zavod v Sarajevu, vendar ni upanja, da bi okrevala.

— **Usoda pianetka.** V Sarajevu je storil te dni žalosten konec 50letni delavec Salih Porić. Porij je cepil strankam drva, po delu pa se ga je vedno pošteno nakresal. Tako je tudi v tork po delu pregloboko pogledal v kozareček. Tako nadelan je odšel domov ter si zakuril sobo z ogljem. Oglje je položil v skledo in poleg zaspal — za večno. Drugo jutro so ga našli sosedje mrtvega. Ogljikov dioksid ga je zadušil.

— **Orožje, loveške potrebščine in vsa popravila orožja najceneje pri puškarni F. K. Kaiser.** Ljubljana. 13/L

Iz Ljubljane

— **Odhod avstrijskega generalnega konzula.** Kakor nam poročajo, je imenoval avstrijski zvezni kancelar dosedanjega avstrijskega generalnega konzula v Ljubljani g. Feliksa Strautza za legacijskega svetnika pri avstrijskem poslanstvu v Bukarešti. Gosp. generalni konzul bo že te dni zapustil Ljubljano, da nastopi svoje novo službeno mesto. Njegov odhod bo vzbudil v Ljubljani splošno obžalovanje, ker si je znal g. generalni konzul tekom svojega parletnega bivanja v naši sredi s svojo korektnostjo in svojo osebno ljubeznivostjo pridobiti vsestranske simpatije. Vsi, ki so ga imeli priliko spoznati, ga bodo ohranili v prijetnem spominu in mu žele mnogo uspeha v njegovi bodoči diplomatski službi.

— **Dravstveno stanje mesta Ljubljane.** Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 1. do 7. februarja beleži tole statistiko: Umrla je 81 oseb, 15 moških in 16 žensk (tj. 14). Smrti vzroki: jetnika na spopitih 2, druge oblike jetike 1, rak 2, vnetje možganske mrene 1, bolezen na srcu 7, pljučnica 5, prirojena slabost 2, starost 6, smrt vled neznoge 1, druge bolezni 4. Med tem časom se je rodilo 82 otrok, 19 dečkov (8 mrtvorjenih) in 13 deklic. Naznanjena nalezljiva bolezn: škrlatinka 2, ošpice 1, davica 1, šen 1.

— **Finančna kontrola v Ljubljani.** Priredi v soboto dne 12. februarja 1927 v Mestnem domu svojo prvo plesno veselico. Pričetek ob 8 uri zvečer.

— **Komite natakarkjev priredi dne 10. februarja 1927 svoj VIII. valček ples v veliki dvorani Uniona.** Začetek ob 8 uri. Vstopnina 15 Din. Za obilni obisk se priporoča komite.

— **Predpustno otroško tanzko priredi** Atena na pustno nedeljo popoldne 27. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma. Legitimacije se izdajajo ob delavskih od 4. do pol 6 v Ortopedskem zavodu, Mladika, pritičije Dobrodošli, prijatelji Atena.

— **II. obrtniški ples v Ljubljani.** Obrtniško društvo priredi v soboto 12. t. m. ob 8. zvečer obrtniški ples v Kazini. Vabimo vse obrtnike in prijatelje. Kdor ni prejel vabila, naj smatra, da je istokot vabiljen. Na plesu se bo izvolila kraljica cvetlice. Dostojne maske dobrodošle.

— **Sloven. lovsko društvo.** Prireditve ni odsek lovskega plesa vabi vse člane tega odseka na zaključno sejo, katere se vrši danes dne 10. februarja pri tovarišu Petru Stepicu v Spodnji Siski ob 19.

— **Plesna vaja J. N. A. D. Madrac** se vrši mesto v petek danes v četrtek ob 20. v dvorani Napr. dij. doma (Arena). Odbor.

— **Namočena polenova pri Fr. Kham.** — **Lj. Nova topla tava** sukenj pod ključem. Zadnje čase so se v mestu, zlasti pa po kavarnah, restavracijah in hotelih tatvine sukenj silno množile. Policija je nadzorovala več lokalov, kjer so se tatvine najpogosteje dogajale, in včeraj je policijskim agentom uspelo, da so prijeli več oseb, ki so osumljene teh tatvin. Preiskava proti zlikovcem je v polnem teku.

— **Otroške obleke: Kristofl. — Bučar.** — **Vandalizem.** Skrajno neukosno šalo so si dovolili danes ponoči neznan zlikovec. Ponočniki so na Miklošičevi cesti raz hiše šte. 18 sneli napisno tablo dr. Frana Lokarja in jo nato na cesti razbili na drobne kosce. Dr. Lokar ima 350 Din škode. — Isti zlikovec so kasneje na Kralja Petra trgu sneli tudi napisno tablo dr. Vinke Zorca in jo v bližini vrgli na tla. Škoda znaša okoli 50 Din. Kdo so ti predzorni ponočniki, se ne ve, vendar je policija podvzela energične korake, da jih izsledijo.

— **Policijski drobiž.** Radi suma tatvine je bila včeraj aretirana ena oseba. Marija F. je bila ovađena, ker je baje razpeševala vtihotapljen tobak. Ano M. je našel stražnik sladko ginjeno pred muzejem. Smrčala je kot medved v blagu. Anka je noč prespala v zaporu. Ovađeni so bili tudi Albert L. Franjo R. in Ivan B. Vsi trije so pregloboko pogledali v kozareček in razsajali kot bi bilo pol mesta njihova last. Franjo R. je baje tudi nekega svojega prijatelja »olajšal« za 120 Din. Simon T. in Anton J., ki sta ponoči glasno »koncertirala«, prejmeta plačilo na policiji. Prijavljen je bil dalje en slučaj razbitja napisnih tablic, prestopke pasjega kontumata in 2 prestopka cestnopolicijskega reda.

Iz Celja

— **Javna mestna knjižnica.** V smislu sklepa kuratorja za javno mestno ljudsko knjižnico se odprla ista dne 3. marca. Nastanena bo na desni strani pritličja v magistratnem poslopiju. Odprta bo ob četrtkih od 6. do 8. ure zvečer in ob nedeljah od 10. do 12. ure dopoldne. Vodstvo knjižnice prevzame strokovna učitelja gđna. Vera Levstikova.

— **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek je oskrbel predavanje g. prof. dr. Zelenik. Predaval je o temi: »Kratka zgodovina francoske civilizacije«. Gospod predavatelj je zelo zanimivo predaval o francoskem narodu, katerega nam je naslikal kot velik narod, ki mu gre v svetovni zgodovini prvo mesto. Predavanje je poslušalce seznanilo z vrlinami francoskega naroda. Poslušalci so predavanju z zanimanjem sledili in je gospod predavatelj žel obilno priznanja. — Prihodnje predavanje se bo vršilo 21. februarja. Predavala bo gđna. strokovna učiteljica Ana Zupančičeva o temi: »Pota in cilji sodobnega ženskega gibanja«.

— **Znanstvena knjižnica Ljudskega vseučilišča** obsega precejšnje število prvovrstnih znanstvenih del iz raznih panog znanosti, predvsem iz zgodovine, filozofije, prirodnoznanstva itd. Knjižnica se nahaja v deski meščanski šoli. Knjige se izposojajo vsak petek od 10.45 do 11.30 proti malenkostni odškodnini 2 Din.

Iz Maribora

— **Raziskanje avtomobilnega prometa.** Ker se je nedavno uveden avtopromet izkazal kot rentabilno podjetje ter vlada tudi na progi, kjer doslej še ni tega prometa, veliko zanimanje, se je mestna občina odločila, da razširi avtopromet na vse strani. V kratkem bo naročila v Londonu tri nove avtomobile, na kar bodo otvorene nove avtočrne na progi Maribor — St. Ili. Maribor — Zg. Duplek ter podaljšanje progi Maribor — Celje do Soštanj. V Kolnicah, Dravogradu in Soštanju bo občina zgradila potrebne avtogaraže s stanovanjem za soferje. Na ta način bo dobil Maribor na vse strani ugodne in udobne zveze, kar bo nedvomno v znatni meri dvignilo gospodarski promet med mestom in deželo.

— **Odpuščenje uradništva Trgovske banke.** Ker se je Trgovska banka fuzionirala z Ljubljanskim kreditno banko, bo večina uradništva Trgovske banke odpuščena. Mariborska podružnica je te dni odpuščala vse uradništvo razen enega. Odpuščenih je pet uradnikov in dve slugi, med njimi so štiri poročeni in en invalid. V Mariboru se je tako število brezposelnega bančnega uradništva zopet znatno pomnožilo. Sedaj je brez službe skoraj vse uradništvo Trgovske, Slavske in bivše Centralne banke, ki je brez vsakega zaslužka dobesedno na cesti. Ker se tudi v vseh drugih podjetjih vrše redukcije, ni izgleda, da bi našli zaslužki v svoji stroki ter se bodo morali posvetiti kakemu drugemu poklicu.

— **Kolodvor na Tezno — padel v vo.** Industrijska podjetja, ki se koncentrirajo na Tezno ter okoliške občine se že več let sem potegujejo za to, da bi se ustanovila na Tezno poseben kolodvor. Občina Tezno je v to svrhu stavila na razpolago 200.000 Din, ravno toliko je bila pripravljena prispevati, tamonajša industrija in tudi mestna občina, tako da bi država prispevala le neznaten del gradbenih stroškov. Kljub temu pa je prometni minister dne 4. t. m. zidavo novega kolodvora odklonil, češ da bi ne bil rentabilen. Klerikalci, ki imajo vedno polna usta obljub in skrbli za blagor ljudstva, niso smatrali za potrebno, da bi dosegli izpolnitev te upravičene zahteve. Mnogo bolj jim gredo po glavi ministrski stočki in zaščita radikalne korupcije...

— **Zimski sport na Pohorju.** Je letos vsled ugodnega vremena v polnem razmahu. Dan za dnem prihajajo turisti in potniki od blizu in daleč, da se naužijejo lepote zimskega Pohorja. Posebno vneti obiskovalci zimskega Pohorja so Zagrebčani in Gradčani, ki vsako nedeljo prihitijo v večjem številu. Obe koč sta skoraj stalno zasedeni. Poleg ugodnega terena, s kakršnim se lahko ponašajo le svetovno znamenita zimska letovišča, ima Pohorje letos tudi izredno lep saninec in izborni smuko. Začetnik in izveščat sportnik lahko prideta na svoji račun. Oskrba v kočah je vsestransko zadovoljiva in cene zmerno, kar zasluži vse priznanje. Ako bo šlo v tem tempu naprej, bo Pohorje kmalu postalo priljubljeno zimsko letovišče.

— **Influenca je začela tudi v Mariboru** močno razsajati. Skoraj v vsaki hiši je več bolnikov. Po zatrdilu zdravnikov ima bolezen v večini slučajev lažji značaj in doslej ni bilo še nobenega smrtnega slučaja. Obilasti so ukrenile vse potrebno, da se razširjenje bolezni kolikor mogoče prepreči.

— **Hvalevredno razumevanje za pospeševanje živinoreje** kažejo nekateri okrajni zastopi, ki mnogo žrtvujejo za to panogo; zlasti so to okrajni zastopi Maribor, Ptuj, Celje, Ormož in Soštanj. Tudi nekatere premožnejše občine pridno sodelujejo. Izmed številnih ustanovljenih bikorejskih združenj deluje kakih pet pridno in uspešno.

— **II. veliki jugoslovanski ples priredi** Jugoslov. Matica 12. t. m. v Götzovi dvorani. Za prireditve se zanimajo tudi podeželanji. Zeleli je, da pridejo dame kolikor mogoče v narodnih nošah, da dobi prireditelj docela narodni značaj. Posebno so dobrodošle nole iz zaslužnjake Primorja in Koroske, kar se bo zelo skladalo s kočami iz tamkajšnjega ozemlja. Čisti dobiček prireditve je namenjen našemu naraščanju v Korotanu in Pri-orju.

Poroka z zaprekami

Ljubljana, 9. februarja 1927.

Vse je bilo pripravljeno. Ženin je čakal v fraku, nevesta, zala kot roža in rdeča kod makov cvet, je trepetala v pričakovanju srečnega trenutka, ko bosta pred oltarjem zapečatila svojo ljubezen in zvestobo. Baš dokončali zadnje posele in se pripravili na odhod v cerkev, ko se je pri vratih pojavila temna senca. Ženin se je zresnil obraz, zakaj pri vratih je stal njegov brat Fran. Zaničljivo je pogledal nevesto, nato pa je pripomnil bratu: »Nikar se ne oženi. Vse življenje boš nesrečen! Ženin je jeze zardel, toda že je vmes skočila nevestina mati. Ploha posvok se je vsula na nepovabljeno gosta. »Poberi se pošast!«, je kričala ozorčena žena.

Toda »pošast« se ni ganila. Nasprotno. Ivan je postal še bolj drzen ter izžival brata, nevesto in bodočo taščo. Kmalu so si bili v lasih. Ženin v fraku, lepa nevesta in njena užaljena mati so navaliли na Ivana, ki se jih je otepal na vso moč. Čeprav so ga pošteno nabunkali, ni hotel odjadrati. Pozvan je bil naposled stražnik, ki je bolečevite Janeza odpeljal na stražnico.

Ko je Janez sedel v brždu, je ostala trojica odrinila k poroki. Iz zdravniških spričeval, ki leže na policiji, je sicer razvidno, da je imel ženin krvne podplutbe pod oči, nevesti so se na nežnem obrazu poznale hude praske, bojevitja tašča pa je imela vobče deformiran obraz. No, pred oltarjem so bili kljub hudi bitki dobre volje in pater, ki je opravil poroko, se je le skrivoma muzal...

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Pretekli teden so cene na sladkornih trgih nekoliko poskočile. Povpraševanje po sladkorju polagoma narašča toda vse kupčije gredo na račun starih zalog, ki se drže stalno nad povprečno višino. Do bodoče kampanje se ne bi nihče preveč zalagati s sladkorjem, ker se vsi boje, da utesnejo cene pasti. Bojazen pred večjimi posevki v Evropi ni nesigurnost glede bodoče produkcije na Kubi vpliva na sladkorni trg tako, da se položaj ne more stabilizirati.

Na newyorškem trgu cene že od konca januarja skakače. Dovolj v tretjem januarskem tednu je znašal 200.000 ton, proti 184.000 v istem tednu lanskega leta. Še bolj naraščajo zaloge v pristaniščih. Letošnja kampanja je pričela šest tednov pozneje in vendar so zaloge v pristaniščih samo za 55.000 ton manjše od lani. Lani so znašale 356.000, letos pa 310.000 ton. Velik dovoz v pristanišča dokazuje, da skušajo Kubanci čimprej prodati letošnji pridelek. Drugače na sladkornem trgu ni bilo večjih dogodkov. Oživljenja ni prineslo niti opetovano zatrdilo kubanskega prezidenta Machada, da kubanska produkcija ne bo presegala 4.500.000 ton. Promet je znašal dnevno povprečno 50.000 ton. Kubanski promti blago ocarinjeno je notralo 2. februarja 4.90 t. februarja 4.96. Terminko za april 3.8 in 3.18, za maj 3.19 in 3.29, za julij 3.81 in 3.41, za avgust 3.57 in 3.47, za december 3.21 in 3.30, za januar 3.06 in 3.18.

Na evropskem tržišču je vladalo še večje mrtvilo. Na londonskem trgu so cene koncem tedna sicer poskočile za 8 točke, tola termini so ostali slabi. Na praškem trgu notirajo blago za tujino pod 300 Kč. Cene sirovin iz nove kampanje so padle pod 200.

— **Naš izvoz v preteklem letu.** Prvo mesto v našem izvozu v preteklem letu zavzema Italija, kamor smo izvozili 2.036.522 ton raznega blaga v vrednosti 1.960.198.690 Din (25.07 odst. celokupnega izvoza), Italiji sledi Avstrija s 438.822 tonami v vrednosti 1.699.485.086 Din (20.59 odst.), dalje Češkoslovaška s 481.996 tonami v vrednosti 988 mil 742.828 Din (12.01 odst.), Rumunija 470 tisoč 899 tonami v vrednosti 788.288.295 Din (10 odst.), Nemčija 895.761 ton v vrednosti 724.416.568 Din (9.27 odst.), Grška 241.681 ton v vrednosti 578.027.253 Din (7.39 odst.) itd.

— **Jugoslovanska in rumunska kvota v mednarodnem jeklenem kartelu.** Po vseh izmedskih listov so prijavitelji jugoslovanske in rumunske tovarne železa svoj pristop k mednarodnemu kartelu surovega jekla in do bile kvote v znesku 500.000 ton letno olnosno 1.75 odst. celokupne kvote.

— **Tarifne spremembe v trgovinski pogodbi s Avstrijo.** Avstrijsko zunanje ministru se je obrnilo na naše zunanje ministru s predlogom, da bi se nekatere tarifne postavke v trgovinski pogodbi spremenile. Naše trgovinsko ministru proučuje sedaj ta predlog.

— **Skupščina vojvodinskih hmeljarjev.** Savez vojvodinskih hmeljarjev v Novem Sadu sklicuje za 20. t. m. svojo letno skupščino. Na dnevnem redu bo poročilo uprave o delovanju Saveza v 6 mesecih njegovega obstoja. Poročilo opozarja na akutno gospodarsko krizo in očita merodajnim činilcem, da za ublažitev gospodarske krize niso ničesar storili in da imamo v državi še vedno 12 davnih sistemov. Poročilo še pritožuje nadalje, čež nedostatek našega prometa, ki mnogo škoduje tudi našemu hmeljarstvu.

— **Vinska razstava in sejem v Ljutomeru.** Oporjamo ponovno na to vinsko razstavo in sejem, ki se vrši dne 3. in 4. marca v Ljutomeru kot prva prireditve vrste v tem vinorodnem kraju. Priprave so v polnem teku in pričakovati je lepo število razstavljalcev, prodajalcev in kupcev. Polovična vožnja po vseh progah je zagotovljena.

— **Češkoslovaška zunanja trgovina v januarju.** Po podatkih državnega statističnega urada je uvoz na Češkoslovaško v januarju zelo nazadovolj. V decembru je znašal 1 milijardo 614.208.000 Kč, v januarju pa samo 888.469.000 Kč. Nazadovolj je tudi izvoz, vendar pa ne tako rapidno. V decembru je znašala vrednost češkoslovaškega izvoza 1 mil 960.000.000 Kč, v januarju pa 1.258.529.000 Kč. Češkoslovaška zunanja trgovina je bila v januarju aktivna za 400 milijonov Kč. Lani v januarju je znašal aktivum samo 61 milijonov.

— **Ukinitev uvoznih carin.** V finančnem ministru se je vršila te dni konferenca, na kateri je bilo v načelu sklenjeno, da se ukine vozna carina na umetna gnojila, mdro galico, poljedelske stroje in nekatere druge poljedelske potrebščine. Predlog o ukinutvi pride pred ministrski svet. Po nekaterih listih objavljena vest, da se ukine tudi carina na uvoz apna iz Madžarske, ne odgovarja dejstvom.

— **Konferenca v beografski Trgovski zbornici.** V zvezi s predložitimi trgovinskimi pogajanjima s Češkoslovaško se bo vršila te dni v beografski Trgovski zbornici konferenca zastopnikov zainteresiranih trgovskih združenj z zastopniki Zbornice. Na konferenci bodo sestavljeni predlogi za našo delegacijo.

— **Naš železniško mreže.** Predsednik konference za izdelavo načrta bodoče železniške mreže dr. Vlada Mitrović je poseil včeraj prometnega ministra generala Milosavljevića in mu izročil spomenico konference, v kateri je našel detajlno pojasnjen spomenko je sestavljen po naročilu konference predsedstvo.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe za dobavo raznega okroglega in kvadratnega železa. Predmetni po-

goji so na vpogled pri ekonomskem odeljenju te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 21., 22., 23., 24. in 26. februarja t. l. pri Savski divizijski oblasti v Zagrebu, pri komandah vojnega okroga v Varaždinu in Karlovcu in pri komandah mesta v Čakovcu, Sušaku, Murski Soboti in Dolnji Lendavi glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l. — Dne 1. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznega stavbenega lesa. Dne 3. marca t. l. pri komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 25.000 m³ drv; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave voznih redov (steniski in knjižice) in grafikonov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v prsni Zbornici z trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Recept FILMSKE ZVEZDE PEARL WHITE.

Če hočete odstraniti grde in nepotrebne dlake, namažite mesto s tanko plastjo pomade »Taky« in pustite 5 minut, da se suši. Po tem času izmijte s hladno vodo — in to je vse. Očaral Vas bo ta uspeh in za vedno boste osvojeni brijenja, katero je nevarno in češče povzroča mozole, a dlaka še hujše raste. Ravno tako Vam je nepotrebno posluževati se raznih depilatorov s neprijetnim vonjem.

S neškodljivim in štedljivim »Taki-jem« ste osvobodjeni rasti dlak za vedno.

To je edino sredstvo, katero me je očaralo.

Glavni zastopnik in depot:
HENRI H. NEUMAN — ZAGREB
Boškovičeva ul. 42. Telefon 13-80.
Dobavlja se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Drobiž

× **Strašna rodbinska tragedija v Varšavi.** V Varšavi se je v tork odigrala strašna rodbinska tragedija. Jedva 22letni mehanik Maslanyer je v stanovanju svoje tašče umoril svoje ženo, njeni dve hčerki iz prejšnjega zakona in svojega sina, nato pa je izvršil samomor. Dejanje je izvršil radi materijelnih neprilic, glavni vzrok tragedije pa je bila baje tašča, ki mu je zagrenila življenje.

× **Smrt najstarejše Kaliforničanke.** V Panami v Kaliforniji je umrla ena najstarejših tamonjših naseljenk v starosti 127 let. Njeno smrt objokujeta dve hčeri, 28 vnukov in 72 pravnukov. Za pogrebom sta šla tudi njena dva brata, ki sta tudi stara že oba nad 100 let.

× **Rekordni smučarski skok.** »Kölnische Zeitung« poroča o zanimivem smučarskem skoku, ki se zdi skoraj neverjeten. Dne 11. februarja 1911. se je napotil vojak Curdes iz Hirschberga v Krkonos. Vreme je bilo krasno in smučar je srečno prispel na gorski greben Visoko Kolo. Ko je dosegel vrh, je nastal nenkrat hud vihar, ki je izpodnesel vojaka in ga vrgel v 120 m globok prepad. Vojak je padel v sneg tako srečno, da se ni poškodoval. Dožnja njegovega neprostovoljnega skoka je znašala 150 m.

× **Polet ministra v Indijo in nazaj.** V tork je priletel angleški minister letalstva sir Samuel Hoare na povratku iz Indije v Kairo. Radi neugodnega vremena se je nekoliko zakasnel. Iz Kaira do Pariza bo potoval Hoare s parnikom, odnosno po železnici. V Parizu ga bo pričakovalo angleško letalo, s katerim poleti v London. Pot iz Londona v Indijo je minister Hoare absolutiral vso po zraku.

× **Budistični papež agita proti sovjetom.** V Mukdenu se vrši velika konferenca, katere se udeležuje kot predsednik tudi budistični papež, Veliki Lama. Na konferenci so zastopniki številni Tibetanci, Turkmeni in drugi pripadniki budistične vere. Veliki Lama je nastopil energično proti boljševizmu, v katerem vidi izrazit protisovjetski pokret. Veliki Lama je baje naklonjen generalu Cencolinu in zato so njegovi ožji prijatelji prepričani, da bo zavezništvo med Anglijo in Cencolinom preprečilo nadalje prodiranje boljševizma v Kinu.

Poslano

Strokovna organizacija natakarkjev, hotelskih, kavarniških in gostilniških uslužbencev v Ljubljani je bila uradno razpuščena. Tečaj ne more pod tem naslovom prirediti svojega običajnega plesa, na kar opozarjamo p t. slabavo obvestilo in tovariše.

Ples pa, ki se vrši dne 10. februarja leta 1927, pod naslovom »Komite natakarkjev, hotelskih, kavarniških uslužbencev v Ljubljani«, vodi članski odbor, ki pa nikakor ne reprezentira celokupnega natakarkstva.

Vsi ostali natakarkji.

UNION 16. FEBRUARJA 1927

I. reprezentančni ples

slušatelj v ljubljanske univerze
pod najvišjim pokroviteljstvom

Njeg. Vel. kralja Aleksandra I.

Velika dvorana izključno za plesalce!
Ostalemu občinstvu so rezervirane vse tri stranske dvorane, vsi restavracijski prostori in srebrna dvorana!

Harry Liedtke

v veseloigri
Madame

Ant. Adamič:

Mrtvec

Sel je po svetiljko in odklenil omaro; medel sij je begnil vanjo. — Kako se naj obleče, da bi bilo dostojno večera, ki si ga je zamislil kot mešnik v svojem življenju? Veliko izbire obleka ni nudila: dvojne ponošeni suknji z nategnjenimi komolci, kožuške, ogrtača, izredno dolga salonska suknja in ondi prav v kotu, na poslednjem klinu malostanek časti in slave — vojaški jopič z zlatimi, že potemnelimi našivi. Pomižal je in sklonil glavo.

Odslovljeni rtmojster, sedaj gradbeni risar. — Povestnica Habichtovega življenja je bila šarena, pravi kaleidoskop. Zatopljen v preteklost si je gladič melirano, a še vedno gosto brado. Po sobi se je širil vonj po naftalinu.

Služkinja je potrkala na vrata; ne da bi čakala poziva, je odprla vrata in porinila v sobo lakaste čevlje. Skoro neshlono so se duri zopet zaprle.

Konrad Habicht se je zdrnil, pogledal na žepno uro in odločno posegel v omaro. Snel je salonsko suknjo in jo previdno položil na posteljo. Z dna omare je poiskal še hlače in telovnik. Ko se je bil umil in preoblekel, je izbral manšete; obračal jih je, zametaval, natikal; in ko je iz predala poiskal še žolte rokavice iz jelenine, je pokrtil cilinder na glavo. S svetiljko je stopil pred ogledalo z izrezljanim, stariškim okvirom na steni in obstal. Ustrašil se je lastnega lika.

— To je Habič, bivši gardni častnik in krasotek. Kakšna propast... Kdo je ta medla senca? Duh z onega sveta? Ne, ni; ampak delavec Habicht si zre v oči. Kakor munja, mrtvec model, brezdušen stroj! Vela, gobasta lica, koščen, koničast nos s črnoobrobjenimi naočniki. Odkar se je odkrnila plošča, da je zdrknil na tla, se ni bril več. Zrasla mu je temna, dolga brada, za katero se je skrival pred svetom in — pred lastnim jazom. Vso polt do brade je nadahnula prozornovoščena bledica kot patina. Brezkrvne ustnice, v očeh brez iskre odrez vdanosti in globoke tuge.

Živ mrtvec! Ema je razodela resnico...

»Toda jaz hočem zopet v življenje! Vstran, poberi se — smrt! Hočem, hočem, moram!« Oči so mu zagorele, nosnice vztrepetale. »Hočem, moram, bodem!« Z odločno kretnjo se je odkril, si pogladil redko pričesko, se zopet pokrtil in izbočil prsa. Odprl je vrata, se vrnil k mizi, ugasnil luč in odšel.

Risar Habicht je sledi Ema, ki je bila odšumela že pred pol ure z materjo; zaradi nje so je podal po dolgih desetih letih prvkrat — na ples. Zaradi nje je preokrenil v drugo smer; izžvala ga je, da se je izneveril svečani obljubi.

»Vi se mi res zdite kot živ mrtvec — oprostite!« mu je zabrusila pred tremi dnevi v obraz. In čemu? Za to ker je bil odklonil povabilo, naj gre z njimi na ples, s pikro opazko: »Ples je za blazne, ljubezni gladne ljudi.«

Vso noč je premišljal svojo strašno obsodbo. »Živ mrtvec!« Bolele so ga, globoko so ga ranile te brezsrčne besede.

Resnično, že davno je zamrzil ves svet; živel je pravcato samostarsko življenje. Sovražil je ljudi, zaničeval je to golazen in svojat. S premislekom jo je bil prokel v dno pekla. Delo ga je spasil, zato je delo ljubil in spoštoval. Napor je usmerjal njegove črne misli na svetlejša poljana, kjer je vsaj nekaj krat posijalo solnce utehe in zadovoljstva nad uspešni izdelki.

Zavist ga je pahnila z višav, kjer je kraljeval in kjer je bil doma. Kdo je

bil srečnejše od njega, kdo izvoljenec?

Polkovnikova gospa Gita, sanjava, temperamentna žena ga je čestokrat povabila k sebi. Pri glasovirju sta se opajala s sladkimi melodijami in... Poljubljal je njene bele roke... Ko ga je nekoč ob slovesu pridržala za prste in zamižala, nagnivši glavico nazaj, da so se zasvetili zobje kot ostri biseri izza kipečih ustnic, tedaj... A ne samo pri gospe Giti, tudi pri drugih; po vseh salonih je čaral, osvajač. Stasiti in duhoviti častnik je veliko ljubil, a še več je bil ljubljen in oboževan; kajti srečna zvezda je svetila po vseh njegovih potih. — Jata zavidičev mu je sledila vsepovsod in ga zalezovala. Toliko časa so ga izpodjedali, da so ga zrušili. Kako so si meli roke... Kako ga pomilovali... Prostaška svojati!

Po padcu z višine med navadne zemljane je prokel tudi svojo srečo, ker je bila zanj prerazsipa. Pričela je borba za kruh. Nabavil si je civilne cape in letal je za betvico kruha od zore do mraka. Ali naj se zakopije zdrav človek živ pod zemljo? Z upornostjo črva, ki ga je presekala lopata, se je zvijal in branil. Trkal je na nešteta vrata, moledeval in prosil.

Nisi preveč izbirljiv za pot, če si bil že stopil v blato. Inseriral je, se ponujal. Leto dni se je preživljal po beznicih, kjer je igral glasovir za krožnik omake. Duševno ubit si je želel smrtonosne bolezni. Prenočeval je po parkih, na rosnih travah, na goli zemlji. Odraščena se ga je ogibala. Ko je pa sila priklopila do vrhunca, se mu je sreča zopet nasmešnila; dobil je službo pri gradbenem podjetju. Krčevito se je kot utopljenec oprl pri rešilne bilke. Zavedal se je svojih zdravih živcev, svoje trdne volje in moči. Z iskreno hvaležnostjo se je posvetil delu, z neprimerno vztrajnostjo se je učil. Prečepel je v delavnici ves dan; doma je še poznal v noč prebiral strokovne knjige; risal je in se izpopolnjeval v znanju. Nikdar ni posejal zabav in z ljudmi je občeval samo toliko, kolikor je zahtevala služba. Se hrano si je naročil na dom. Preživljal se je sicer skromno, toda dostojno.

— Je li res živ mrtvec, ko se je duševno jedva uravnovesil? Z mrtvecem ga pita Ema, ona ženska, ki je zaradi nje sklenil, da krene nazaj v življenje! Ples! Kaj je njemu do njega! On misli na smehljajočo se srečo, ki ga čaka v družinskem življenju, polnem sladkosti in srčnega miru.

Sicer je pa takoj obžaloval, da je tako odkritosrčno in prostodušno izrazil svoje mnenje o plesu. Tudi pogodil ni prave... Mar ni tudi on — gladen ljubezni? Krivično je sodil... Seveda, bil je nekdanji mlad, živahen... Tudi Ema je še bolj mlada kot priletna...

(Konec prih.)

Nogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

MAKULATURNI PAPIR

á Din 5.—

prodaja uprava «Slov. Naroda».

To in ono

Prelat Hauser umrl

V torek jutraj je umrl v Linzu gornejavstrijski deželni glavar prel. dr. Hauser. Pokojni je bil pristaš krščansko - socialne stranke, ki jo je pred vojno in po vojni zastopal v dunajskem parlamentu. Glavno delo je posvetil svoji ožji domovini, Gornji Avstriji, za katero je zlasti kot deželni glavar mnogo storil. Na njegovo iniciativo je Gornja Avstrija zgradila več novih elektrarn in drugih naprav za izkoriščanje vodnih sil.

Prelat Hauser je bil zagrižen nemško - avstrijski šovinist in je zlasti med vojno ostro nastopal proti slovanskim »velezidalcem« in proti težnjam slovanskih narodov v Avstriji po večji svobodi. Kljub temu se je po prevratu hitro vživel v nove razmere in ostal tudi v republiki v prvih vrstah političnih voditeljev.

Originalen proces v Budimpešti

V Budimpešti se je vršil nedavno zanimiv proces, kakršnih je v sodni praksi malo. Neki delavec v tovarni Manfred Weisz je živel s svojo ženo v srečnem zakonu. Njuno srečo je motilo samo dejstvo, da nista imela otrok. Posebno moč je bil s tem zelo nezadovoljen. Nekega dne ga je pa žena presenetila s sinčkom, in od tistega časa je bil mož ves srečen. Toda kmalu se je izkazalo, da dete ni njegovo, kajti žena se je domenila z babico in ta ji je preskrbela od neke siromašne žene novorojenčka. Dotična mati je razdevojle prepustila svoje dete tuji ženski, ker je želela v bedi.

Državno pravdnistvo je dvignilo proti vsem trem obtožbo in tako je prišla zadeva pred sodišče. Obtožena je bila zlasti delavčeva žena radi ponarejanja listin in prevare svojega moža. Sodišče je obsodilo delavčev mož na 10 dni, babico pa na 14 dni zapora. Vsi obtoženci so pa vložili ničnostno pritožbo. Mož je izjavil, da ni bil prevaren in zahteval, naj sodišče njegovo ženo oprosti. Tuje dete je proglasil za svoje. Toda sodišče njegovi želji ni ustreglo. Obsodba je ostala v veljavi in dete, katero so prinesli k razpravi kot corpus delicti, so oddali potem v sirotišnico.

Jubilej gumba

Tudi neznatne koristne stvari imajo svoje spominske dni. Kar se nam vidi tako samo po sebi umevno in številno, je bilo nekoč velika novost, pravcar senzacionalen izum. Pravkar poteka sto let, kar se je začel gumb razpečavati v množinah. Leta 1827. je namreč Američan Samuel Williston izumil stroj, s katerim je začel gumbce producirati na debelo.

Sicer je bila sprva možna samo produkcija kovinastih gumbov. Starinski, ročno izdelani gumbi, je bil iz roževine ali pa cizeliran iz srebra in okovan z zlatom. Predstavljal je precejšnjo dragocenost in se je običajno podedoval od očeta na sina. Dandanes pa strojna produkcija gumbov vobče ne pozna meje. Školjka in slonovina se predelujeta pravtako kakor les, blago in kovina.

Gumb je v pravcatem pomenu besede kozmopolitična zadeva, kajti večina narodov je sodelovala pri njegovi modernizaciji. Bil je Danec, ki je izumil z blagom prevlečeni leseni gumb. Francoz je začel s stroji izdelovati koščene gumbce, porcelanast gumb imamo zahvaliti Angležem, steklene gumbce so začele najprej izdelovati češke steklarne.

Nekaj časa je bilo soditi, da bodo

male zaponke in »drukerji« vrgli svetovno gospodstvo gumba. S svojo čvrstostjo pa je gumb preživel vse nadomestke, ker je poleg svoje koristnosti lahko tudi okras vsake obleke. Dandanes je gumb neznatna malenkost. Toda v jubilejnim letu velja osvežiti spomin, da smo tudi pravi gumb dobili šele pred sto leti.

100 let stara dedščina

Na Danskem vzbuja splošno pozornost ogromna dedščina kapitana Manfielda. Gre za 9 milijonov angleških funtov (2 milijardi 484 milijonov Din), ki bodo sedaj razdeljeni med srčne dediče. To ogromno premoženje je zapustil kapitan Manfield, ki je bil pred 100 leti kot angleški mornariški častnik na Ceylonu in je vložil v podružnico Angleške banke v ceylonskem Kolombo 300.000 šterlingov (82 milijonov 800.000 Din). V oporoki je določil, naj ostane denar v banki in se razdeli dedičem z obrestmi vred šele čez 100 let. Kapitanovi prihranki so narasli v 100 letih na 9 milijonov šterlingov.

Ko je minilo 100 let, je začela Angleška banka iskati Manfieldove dediče. V ta namen je objavila v raznih angleških in tujih listih oglase. Enega teh oglasov je opazil v listih tudi sodni asistent v danskem Sonderburgu, Razmussen. Ker je bila njegova mati rojena Manfieldova, se je začel zanimati za bogato dedščino in res je kmalu ugotovil, da je bil kapitan Manfield njegov praded. Zato je prijavil zadevo Angleški banki in danskim oblastem, ki so našle še 17 potomcev, odnosno dedičev kapitana Manfielda. Srečni dediči bogatega prednika žive večinoma na Danskem in v Nemčiji. Na vsakega odpadde približno pol milijona šterlingov, tako da bodo lahko zadovoljni tembolj, ker so vsi siromašni.

Krvava drama v Gradcu

V centru Gradca se je v torek zvečer odigrala krvava drama, posledica stanovanjske mizerije.

Okoli 19. je pridrvel ves preplašen v svoje stanovanje na Bindergasse trgovec Hans Bobik in zahteval, da mu naglo odprejo. V stanovanju sta bili Bobikova mati in njegova hčerka Josipina Schäfer. Tik za Bobikom se je pojavil na pragu gostilničar Johann Radl. Zakričal je »Denar ali življenje!« in bliskoma oddal na trojico v sobi pet strel. Prvi strel je pogodil Bobika v brado in se je nezavestno zgrudil na tla. Schäferjeva je v smrtnem strahu skočila skozi okno prvega nadstropja na cesto, a je k sreči ostala nepoškodovana. Trgovčev mater pa je strel oplazil po glavi.

Po krvavi zločinu je Radl še enkrat nabasal revolver, odhitel na cesto in si nato v neki sosednji veži pognal kroglo v srce. Bil je takoj mrt. Težko ranjenega trgovca so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico, dočim sta ostali obe lažje poškodovani ženi v domači oskrbi. Radl je bil svojačasno najemnik neke hiše v Lazaretni ulici, čije lastnica je bila ga. Marija Pšeničnik. Kasneje je bil deložiran, dobil pa je tožbo, katero je vložil zoper Pšeničnikovo. Baje je imel na podlagi tega od Pšeničnikove izterjati 4000 šilingov, t. j. okoli 32.000 Din. Ker je kasneje prešla hiša Pšeničnikove v last Bobikove in je ta prejšnji lastnici še dolgovala večji znesek, je bil Radl mnenja, da ima pravico, da Bobikovo terjaa za znesek. Opetovano je zahteval od Bobika, da mu povrne denar, drugače da bo vse postrelil. Svojo grožnjo je te dni res izvršil.

Radl je bil živčno težko bolan in je

bilo na njem že dalje časa opazati simptome blaznosti. Zato je povsem verjetno, da je dejanje izvršil v duševni zmedenosti. Pokojni je bil poročen, vendar tudi njegov zakon ni bil srečen. — Krava drama je v Gradcu povzročila splošno senzacijo.

Reforma angleške cerkve

V ponedeljek se je sestal v Londonu kongres angleških škofov. Kongres razpravlja med drugim o važnih spremembah v cerkvenih obredih in zlasti v cerkvenih molitvah, ki so predpisane ali vsaj običajne v angleško-evangeljski cerkvi. Sedanji molitvenik je že star nad 300 let in zato seveda ne odgovarja več modernemu duhu in modernim nazorom. Borba za njegovo reformo se je vodila že več desetletij, a do spoznanja med nasprotujočimi si strujami je prišlo šele sedaj. Ker so te kompromisne reforme odobrili vsi uplivnejši škofi, ni dvoma, da jih bo sprejel tudi cerkveni kongres.

Spremenjeni bodo obredi pri obhajilu in modernizirane cerimonije božje službe. Iz poročnega obreda bo črtana nevestina obljuba, da bo možu v vsem pokornosti in da mu bo zvesto služila; nevesta bo zdaj le še obljubila, da hoče moža ljubiti in spoštovati. V obrednik bodo sprejete molitve za pogrebe v krematorijih, molitve za svetovni mir in Društvo narodov.

Sovjetski poslanik v Oslu

Norveški listi poročajo o zabavnih stori, ki se je pripetila nedavno v Oslu, ko je norveški kralj sprejemal povodom dvornega plesa diplomatični zbor. Vabilu so se odzvali vsi diplomati. Oženjeni so prišli na dvor s soprogami. Med njimi je bil tudi sovjetski poslanik Makar s svojo soprogo, ki je imela med vsemi damami najlepšo toaletto in največ draguljev, kar je vzbujalo splošno pozornost, ker zastopa ta diplomatska dvojica proletarsko republiko.

Dvorni ceremonijar je klical diplomate po seznamu in jih predstavljal kralju. Ceremonija se je zelo zavlekla, ker je kralj govoril z vsakim diplomatom in bil z damami zelo galanten. Večina navzočih je bila že predstavljena, v ozadiju sprejemnice je vladala napeta tišina. Naenkrat se je začel oster glas gospe Makarove, ki je bila dolgega čakanja očitno že sita in zato je vprašala svojega moža:

»Kaj pa pomeni to, da naju tako dolgo ne pokličejo? Glej, te buržazne ženske so bile že davno predstavljene kralju, samo naju puste čakati.«

V dvorani je zašumelo. Dame so se spogledovale, gospodje so si značilno namigavali z očmi. Dvorni ceremonijar se je obrnil k nezadovoljni Makarovi, toda bilo je že prepozno. Razjarjena dama je zgrabila svojega moža energično za rokav in zakričala:

»Dovolj je tega čakanja! Pojdi in reci kralju, da mu še nisem bila predstavljena. Tako ravnavo z damami samo neotesanci!«

In tovariš Makar, ki pozna poleg strankarske tudi zakonsko disciplino, se je res obrnil neposredno na kralja in ga nagovoril:

»Vaše Veličanstvo... Hočete li... Ako bi... rad bi vam predstavil tudi svojo ženo...«

Kralj se je prijazno nasmešnil in njegova priznana galantnost seveda ni mogla dovoliti, da bi se čutila poslanikova soproga zapostavljena za buržaznimi damami.

Glavna stavka v policijskih zapisih. Budimpeštanska policija je aretirala mnogo članov delavske stranke, ki so hoteli prirediti demonstracijo proti otvoritvi državnega zbora. Večina aretiranih komunistov je napovedala v zaporih gladovno stavko.

Splošno priznanje je dosegla včerajšnja premijera Veliki senzacionalni francoski film slovite filmske tovarne Pahte-Cinema Paris

Gola žena

(MARIETA)

Lepi igralci. — Krasni naravni posnetki iz Pariza in pariške okolice. — Ivrstna režija. — Znamo lepota, splošno priljubljena

GINETTE MADIE

v naslovni vlogi fascinira s svojo izvrstno in elegantno igro.

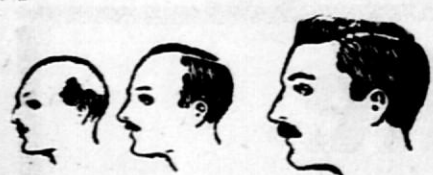
Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. Pri vseh predstavah svira naš priznani prvovrstni umetniški orkester.

Izven programa: Badiura-film: Triglav in njegove krasote.

Prednaznanilo: Rinaldo Rinaldini (Luciano Albertini)

Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Rast in barvanje las!

Garnitura Din 36.— Lotion »ESPARCETTE« odstranjuje v 24 urah srbeč, luskinje in kraste. Izpadanje las takoj preneha, a novi, sijajni in zdravi lasje zopet rastejo v svojih lepih pramenih. Din 60.— »ISOLDE« dela lasne valovite tekom noči; nadomešča tudi najdovršnejše onduliranje, dinarjev 40.—

»CENTIFOLIA«, kozmetički zavod, M. S. Hojka, Zagreb, Ilica 50. — Zahtevajte brezplačne cenike in navodila! 18/L

Kroje za maske

po vseh slikah izdeluje Krojna šola, Stari trg 19. 319

Več starih oken in vrat

ter sobna oprava poceni naprodaj. — Več se poizve pri kamnoseku Vodniku, Kolodvorska ulica 34. 318

Zračno in lepo sobo

15 minut od glavne pošte — oddam gospodični ali gospe; event. tudi s hrano. — Ponudbe pod »Solnčna lega/322« na upravo »Slov. Nar.«.

Dražba.

Posedstvo okoli 50 oralov njiv, travnikov, pašnikov in gozda, zidana hiša z opeko krita in hlev — pride za cenilno ceno Din 24.213, oziroma najmanjši ponudek Din 15.477.— dne 19. februarja 1927 ob 9. uri pri Okrajni sodnji Kočevje, soba št. 3, naprodaj.

Jutri v soboto 12. t. m.

domača plesna zabava

ob sodelovanju železničarske godbe »Sloga«

v restavraciji hotela »Lloyd«

na Sv. Petra cesti št. 7.

Začetek ob 8. uri.

Vljudo vabi in se priporoča

Vstop prost.

Rudolf Müller.

TRI-KO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in brivce

edino le pri trvdiki

Josip Petelinec

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene!

Na veliko in malo.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 181/T

Makulturni papir

kg á Din 5.—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Odda se ca. 20 hl vina

in prodajal — Gostilničarji, ki žele vino razprodati, naj se zgledajo v Spodnji Šiški, Jernjeva cesta 8. 314

Gostilno

dobro idočo, na prometnem kraju — iščem v najem. — Ponudbe pod »Dežela/293« na upravo »Slov. Naroda«.

Velik zaslužek

se nudi zgornjim gospodom s prodajanjem državnih vrednostnih papirjev na mesečna odplačila. — Ponudbe na: Pušičica d. d., Zagreb, Gunduličeva 11, pod »Za/10.979«. 333

Gospodično

sprejme uradniška družina s 1. marcem na stanovanje in dobro hrano. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 338

Kupim takoj hišo

eno ali dvodružinsko z loka loma, v mestu ali na periferiji mesta. — Ponudbe pod »Hiša 335« na upravo »Slov. Nar.«.

Prodajam moško obleko

za srednje postavno, dobro ohranjeno in nekaj pohištva. — Ponudbe pod »Obleka/334« na upravo »Slov. Naroda«.

Premog — drva

»LIRIA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon 220. 3/L